

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 13P/42/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5821201617
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Radičová
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2022:5821201617.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo, sudkyňou Mgr. Katarínou Radičovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: R. R., nar. XX.XX.XXXX, maloleté dieťa bytom u navrhovateľky, dieťa rodičov: matky - C. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. Y. XXX, E., a otca - R. C. R. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XX, V., D. republika L., mal. dieťa v tomto konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, IČO: 30 794 536, v konaní o návrhu navrhovateľky D. V., nar. XX.XX.XXXX, na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Maloletý R. R., nar. XX.XX.XXXX, s a z v e r u j e do náhradnej osobnej starostlivosti D. V., nar. XX.XX.XXXX.

II. D. V., nar. XX.XX.XXXX, je p o v i n n á a o p r á v n e n á vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého R. R., nar. XX.XX.XXXX, v rovnakom rozsahu, v akom by ju podľa zákona mali vykonávať rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach.

III. Matka je p o v i n n á prispievať na výživu maloletého R. R., nar. XX.XX.XXXX, sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo.

IV. Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého R. R., nar. XX.XX.XXXX, sumou vo výške 150 EUR mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo.

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

VI. Súd štátu náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným súdu dňa 16.09.2021 navrhovateľka žiadala aby súd vydal neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zverí mal. R. R., nar. XX.XX.XXXX do jej náhradnej osobnej starostlivosti, s povinnosťou vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu ako rodičia a právom zastupovať dieťa a spravovať jeho majetok v bežných veciach. Zároveň žiadala uložiť matke mal. dieťaťa povinnosť prispievať na výživu maloletého sumou 30% zo sumy životného minima. Následne žiadala, aby súd vydal rozsudok vo veci samej, na základe ktorého bude mal. R. zverený do jej náhradnej osobnej starostlivosti.

2. Návrh odôvodnila tým, že jej matka C. V. nezvláda starostlivosť o brata mal. R., nakoľko často a vo veľkom rozsahu požíva alkoholické nápoje. Dňa 27.07.2021 kuriér našiel matku v domácnosti

výrazne opitú a zakrvavenú, z ktorého dôvodu bola privolaná polícia a následne RZP, aby ju odviezli do nemocnice, nakoľko mala rozťatú bradu a bolo potrebné šitie. Tento incident bol nahlásený políciou SPODSK. Ďalej uviedla, že pracovníčky SPODSK pri opakovanej návšteve v domácnosti matky ju opätovne našli výrazne pod vplyvom alkoholu a privolali jej RZP. Po prepustení bola matke odporúčaná protialkoholická liečba, na ktorú nastúpila do HNŠP P. na detox. Z nemocnice bola po 5 dňoch prepustená. Matke maloletého bolo dané opakovane sociálne poradenstvo, aby nepoživala alkohol, avšak táto svoj sľub nedodrжала a dňa 08.09.2021 ju opätovne pracovníčky SPODSK našli výrazne pod vplyvom alkoholu s tým, že ani mal. R. nebol už 3 dni v škole. Navrhovateľka poukázala na to, že otec mal. R. dlhodobo žije a pracuje v L., s mal. R. nemá vybudovaný žiadny vzťah, párkrát sa stretli. Otec maloletého neovláda slovenský jazyk, hovorí iba anglicky, čo mu vôbec nerozumie mal. R. a maloletého nenavštevuje. Z uvedeného dôvodu, nakoľko matka nezvláda starostlivosť o mal. R. sa navrhovateľka rozhodla starať sa o neho, a to do času, kým sa matka maloletého nevyľieči. V závere navrhovateľka uviedla, že pracuje v L. vo firme P. T. ako grafik. Býva u otca D. M. v P., kde jej bude pomáhať s výchovou o maloletého aj jej rodina. Rodinný dom, v ktorom bývajú je dvojpodlažný, majú vytvorené vhodné podmienky na starostlivosť o mal. R.. Maloletý navštevuje ZŠ s MŠ E., nastúpil do X ročníka. Otec navrhovateľky s návrhom súhlasí.

3. Matka ani otec maloletého sa k návrhu písomne nevyjadrili.

4. Kolízny opatrovník v správe zo zisťovania rodinných, bytových a sociálnych pomerov mal. R. zo dňa XX.XX.XXXX odporučil vyhovieť návrhu navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia o dočasnom zverení mal. dieťaťa do jej osobnej starostlivosti, nakoľko je to v záujem mal. R.. Kolízny opatrovník uviedol, že matka maloletého C. V. býva v rodinnom dome na adrese E. XXX, v spoločnej domácnosti so svojim plnoletým synom C., ktorý pracuje v zahraničí a mal. R.. Matka pracuje ako SZČO, svoju činnosť vykonáva v domácom prostredí, vyrába a maľuje keramiku. Príjem matky je 700-800 eur. Po podnete z polície dňa 28.07.2021 boli informovaní o tom, že dňa 27.07.2021 kuriér našiel matku v domácnosti výrazne opitú a zakrvavenú, bola privolaná polícia, ktorá následne privolal RZP, aby matku odviezli do nemocnice, nakoľko mala rozbitú bradu a bolo to potrebné zošiť. Ďalej kolízny opatrovník poukázal na to, že matku opakovane navštevovali v domácnosti, pričom dňa 11.08.2021 ju opätovne našli výrazne pod vplyvom alkoholu, kde jej privolali RZP. Po prepustení z HNŠP bola matke odporúčaná protialkoholická liečba, ktorú matka odmietla, ale nastúpila HNŠP P. na 10 dňový detox, kde bola po piatich dňoch prepustená. Matke podávali opakované sociálne poradenstvo, vo veci abstinencie od požívania alkoholických nápojov a starostlivosti o mal. R.. Matka prisľúbila, že viac nebude požívať alkohol, avšak dňa 08.09.2021 ju zamestnanci oddelenia SPODaSK opätovne našli výrazne pod vplyvom alkoholu s tým, že ani mal. R. nebol už 3 dni v škole, čo si osobne overili u triednej učiteľky. Následne bola kontaktovaná blízka rodina a o mal. R. sa postarala jeho staršia sestra D. V. (navrhovateľka). Ďalej kolízny opatrovník uviedol, že navrhovateľka býva v rodinnom dome, ktorý je vo vlastníctve jej otca p. M. a kde má mal. R. vlastnú izbu a vytvorený priestor na učenie, trávenie voľného času a spánok. Navrhovateľka pracuje v L. vo firme P. T. ako grafik, kde je zamestnaná od 09.08.2021 a pracuje na jednozmennú prevádzku. Otec navrhovateľky súhlasí, aby mal. R. býval v jeho dome a bude pomáhať aj s jeho starostlivosťou. Pokiaľ ide o mal. R., kolízny opatrovník uviedol, že tento bol preradený na inú školu a navštevuje 2. ročník ZŠ P., kde bol prihlásený aj na obedy a do školského klubu. Dieťa je menej komunikatívne, utiahnuté. Celú situáciu si uvedomuje a súhlasí, aby bol dočasne zverený do starostlivosti svojej sestry. Navrhovateľke prisľúbil pomoc so starostlivosťou o mal. R. aj jej brat C. V.. Otec maloletého dlhodobo žije a pracuje v L., s mal. nemá vybudovaný žiadny vzťah, stretli sa spolu párkrát, navyše otec neovláda slovenský jazyk a hovorí iba po anglicky, čomu mal. R. vôbec nerozumie. Otec občas telefonicky kontaktuje matku a ona prekladá maloletemu čo otec povie.

5. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 06.04.2022, na ktoré pojednávanie sa nedostavili matka a otec mal. dieťaťa. Matka svoju neúčast' ospravedlnila podaním podaným osobne na súde dňa 04.04.2022, a to z dôvodu, že dňa 04.04.2022 nastupuje na liečbu. V uvedenom podaní matka žiadala, aby bol mal. R. naďalej zverený do starostlivosti svojej sestry - navrhovateľky. Otec svoju neúčast' ospravedlnil prostredníctvom e-mailu zo dňa 04.04.2022, v ktorom súhlasil, aby bol mal. R. zverený do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky. Zároveň súhlasil, aby sa pojednávanie konalo bez jeho prítomnosti. Na základe uvedeného súd vykonal pojednávanie v neprítomnosti matky a otca mal. dieťaťa.

6. Navrhovateľka na pojednávaní uviedla, že chce maloletého zveriť do osobnej starostlivosti preto, aby mu bolo lepšie, aby mu nič nechýbalo. Poukázala na to, že ich matka má problém s alkoholom

a v čase kedy pila, nezvládala starostlivosť o brata. Inak sa o brata vie postarať. V auguste minulého roka sa odohrali dva incidenty, ktoré popísala v návrhu a pri ktorých bol prítomný aj maloletý. Po druhom incidente si maloletého zobrala k sebe a následne bol aj súdom dočasne zverený do jej osobnej starostlivosti. Matka maloletého odvtedy pila sporadicky, snažila sa situáciu riešiť s ich pomocou. V súčasnosti sa nachádza na liečení na G. Y.. Pokiaľ ide o maloletého ten je u nej spokojný, zlepšil sa aj jeho vzťah s kamarátmi v škole, v škole má dobré výsledky, chodí tam rád. Poobede navštevuje školský klub a preto sa zlepšil aj jeho sociálny kontakt s ostatnými deťmi. Ďalej uviedla, že ju maloletý rešpektuje a má ju rád. Prvé dva týždne potom ako prišiel k nej bol smutnejší, predsa len bolo to nové prostredie, takže bol ustráchaný. Následne to ale prekonal a v súčasnosti je u nej spokojný. S matkou je v pravidelnom kontakte, buď telefonicky alebo osobne, v závislosti od návštevnych hodín na G. Y.. S otcom je v telefonickom kontakte sporadicky, zhruba raz za mesiac. Otec maloletého telefonuje častejšie od začiatku tohto roka, kedy sa dozvedel o prebiehajúcom konaní. S maloletým bývajú u jej otca, ktorý súhlasí s tým aby tam bývali aj naďalej a tento jej pomáha aj so starostlivosťou o maloletého. Maloletý má k nemu vybudovaný veľmi dobrý vzťah, skôr kamarátsky, ale rešpektuje ho ako autoritu. Navrhovateľka pracuje v P. T.. Jej príjem je cca 650 eur v čistom. Jedná sa o trvalý pracovný pomer s pružným pracovným časom od 07.00 hod. do 15.30 hod. Iný príjem nemá. Výdavky má na stravu pre celú domácnosť cca 200 eur, obedy maloletého a iné výdavky so školou cca 50 eur mesačne. Maloletý má problém s alergiou, mal podráždenú pokožku. Preto museli nakúpiť špeciálne pracie prášky a maste. V súčasnosti sa to vyriešilo a tento problém už nemá. V závere poukázala na to, že telefonická konverzácia maloletého s otcom je komplikovaná, otec vie po slovensky len vetu „ako sa máš“ a tam prakticky ich rozhovor aj končí. Matka má v súčasnosti pozastavenú živnosť z dôvodu jej liečby. Vyrábala a predávala keramické výrobky, jej príjem jej nie je známy. Inú vyživovaciu povinnosť matka nemá. Otec maloletého doposiaľ výživné platil matke maloletého.

7. Kolízny opatrovník na pojednávaní poukázal na to, že incidentov, pri ktorých našli matku pod vplyvom alkoholu bolo viac, z toho 2krát volali RZP, pretože sa báli o jej zdravie. Kolízny opatrovník odporučil mal. R. zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľke, nakoľko je to v záujme mal. dieťaťa.

8. Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, oboznámením sa s listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v súdnom spise, s pripojenými spismi tunajšieho súdu sp. zn. 7P/11/2019, sp. zn. 4P/56/2016 a z vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav:

9. Mal. R. R. je dieťaťom matky C. V., nar. XX.XX.XXXX a otca R. C. R. R., nar. XX.XX.XXXX. Rozsudkom Okresného súdu Námestovo č. k. 4P/56/2016-130 zo dňa 11.01.2018 bolo manželstvo rodičov maloletého rozvedené a schválená rodičovská dohoda, v zmysle ktorej bol mal. R. zverený do osobnej starostlivosti matky s právom oboch rodičov zastupovať a spravovať majetok maloletého. Otec mal. R. bol zaviazaný povinnosťou prispievať na jeho výživu sumou 150 eur mesačne vždy do každého 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 16.01.2018. Následne bola rozsudkom Okresného súdu Námestovo č. k. 7P/11/2019-153 zo dňa 29.07.2020 schválená rodičovská dohoda, v zmysle ktorej došlo k úprave styku mal. R. s otcom, ktorý okrem iného je oprávnený stretávať sa s mal. dieťaťom každý prvý víkend v mesiaci v sobotu od 09:00 hod. do 17:00 hod. a v nedeľu od 09:00 hod. do 12:00 hod. v detskom centre podľa určenia otca dieťaťa v okresoch P. alebo L., za prítomnosti matky dieťaťa s tým, že k odovzdaniu aj prevzatíu dieťaťa jeho otcom dôjde v priestoroch detského centra (výrok I.). Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 03.08.2020.

10. Zo správy Mesta P. zo dňa 20.09.2021 súd zistil, že bolo vykonané šetrenie v rodine maloletého. Uvádza sa tam, že navrhovateľka a maloletý R. majú trvalý pobyt v obci E. XXX. Momentálne maloletý R. žije so svojou sestrou D. V., nar. XX.XX.XXXX v rodinnom dome v P., na ulici X. XXX/XX, kde bývajú u p. D. M., ktorý je otcom D. V.. Navrhovateľka žije u svojho otca p. D. M. v P. cca 4 roky. Toho roku maturovala a v auguste sa zamestnala v L. v P. T.. Maloletý R. je takmer od začiatku šk. roku u svojej sestry v P., nakoľko matka sa o neho údajne momentálne nemôže postarať. Otec maloletého, ako uviedla navrhovateľka, žije v zahraničí, neovláda slovenský jazyk a nemá vraj ani vybudovaný vzťah so synom R.om. Rodičia maloletého sú rozvedení. Ďalej je v správe uvedené, že nakoľko navrhovateľka, sestra maloletého, ho má rada a nechcela, aby bol umiestnený do detského domova alebo podobného zariadenia, zvažila, že najlepšie bude, keď požiada o zverenie do náhradnej rodinnej starostlivosti a bude sa o brata riadne starať. Taktiež usúdila, že by nebolo dobré pre zdravý psychický vývoj mal. R.a, aby bol vytrhnutý z prostredia, na ktoré je zvyknutý, kde od malička vyrastal. Poukázali na to, že navrhovateľka následne vybavila, aby mohol mal. R. navštevovať ZŠ G. v P.. Mal. R. chodí do 2. ročníka. Otec D., p.

D. M. taktiež vyjadril podporu a súhlas, že jeho dcéra môže vychovávať a starať sa o mal. R. a u neho v rodinnom dome, kde majú, ako uviedol, obaja vytvorené vhodné podmienky. Mal. R. má svoju izbu a dcéra D. má taktiež svoju izbu. Pán M. ešte na záver návštevy vyslovil, že je ochotný byť nápomocný a ústretový.

11. Uznesením tunajšieho súdu č. k. 13P/42/2021-26 zo dňa 05.10.2021 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým súd dočasne zveril mal. R. a do osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorá bude až do právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej zabezpečovať starostlivosť o maloletého, zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach (výrok I.). Zároveň súd zaviazal matku povinnosťou prispievať na výživu maloletého čiastkou zodpovedajúcou 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, vždy do 15. príslušného mesiaca vopred, na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny L. (výrok II.). Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 01.01.2022 a vykonateľnosť dňa 16.12.2021.

12. Z odpovede na lustráciu v Registri priestupkov súd zistil, že navrhovateľka nemá v registri žiadny záznam.

13. Z výpisu zo živnostenského registra na matku mal. R. a súd zistil, že táto prevádzkuje živnosť v oblasti keramická výroba a kúpa tovaru na účely jeho predaja konečnému spotrebiteľovi (maloobchod) alebo iným prevádzkovateľom živnosti (veľkoobchod), a to od 01.01.2018. V súčasnosti má matka od 02.04.2022 pozastavenú živnosť do 01.10.2022.

14. Z odpovede na lustráciu v Sociálnej poisťovni mal súd preukázané, že navrhovateľka je od 09.08.2021 zamestnaná v spoločnosti P. T. s.r.o., T. cesta XXX, L., W.: XXXXXXXX. Jej vymeriavací základ predstavuje sumy od 610,97 eur do 844,57 eur, v závislosti od jednotlivých mesiacov.

15. Podľa § 44 ods. 1 až 4 Zákona o rodine (ZR), náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

Náhradnou starostlivosťou je a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“); b) pestúnska starostlivosť a c) ústavná starostlivosť. Súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

16. Podľa § 45 ods. 1 až 9 ZR

(1) Ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

(2) Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

(3) V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

(4) Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu

dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

(5) Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

(6) Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

(7) Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

(8) Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

(9) Súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

17. Podľa § 62 ods. 1 - 5 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov, dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, neplnoleté dieťa, alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

18. Podľa § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

19. Podľa § 76 ods. 1 ZR, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

20. Starostlivosť o deti a ich výchovu je ústavným právom rodičov tak, ako je ústavným právom detí právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Ďalšie osoby môžu nahradiť výchovné pôsobenie rodičov, iba ak žiadny z rodičov nemôže, resp. nechce svoje úlohy vo výchove dieťaťa plniť. Zverenie mal. dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby je výnimkou zo zásady, že starostlivosť o výchovu a všestranný vývoj mal. dieťaťa je predovšetkým právom a povinnosťou jeho rodičov a predpokladom pre vyslovenie tohto výchovného opatrenia je, že to vyžaduje záujem mal. dieťaťa. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že v danom prípade je v záujme mal. R.a, aby bol súdom zvereny do náhradnej

osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorá je sestrou maloletého a spĺňa všetky predpoklady stanovené zákonom. Maloletý má s navrhovateľkou vybudovaný dobrý vzťah, navrhovateľku rešpektuje a má ju rád. Maloletý si na nové prostredie, v ktorom sa nachádza na základe uznesenie tunajšieho súdu č. k. 13P/42/2021-33 zo dňa 27.10.2021 zvykol, v novej škole dosahuje dobré výsledky a zlepšila sa aj jeho komunikácia s ostatnými deťmi. Navrhovateľka je schopná pružne reagovať na potreby maloletého a s jeho výchovou jej pomáha aj jej otec, ktorý má rovnako s maloletým vybudovaný dobrý vzťah. V zmysle správy kolízneho opatrovníka má maloletý v rodinnom dome otca navrhovateľka vytvorené vhodné podmienky pre všestranný vývoj. V konaní tak neboli zistené skutočnosti, pre ktoré by nebolo možné vyhovieť návrhu navrhovateľky. Napokon s tým, aby bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti navrhovateľky súhlasili aj rodičia maloletého. Súd mal preukázané, že matka maloletého má problémy s alkoholom, z ktorého dôvodu bol mal. vyššie spomínaným uznesením súdu dočasne zverený do starostlivosti navrhovateľky a v súčasnosti sa matka nachádza na liečení na G. Y.. Matka si tak je vedomá svojho problému a snaží sa vzniknutú situáciu vyriešiť. Otec mal. dieťaťa sa dlhodobo zdržiava v L., s maloletým sa dlhodobo osobne nestretáva a je s ním v kontakte len telefonicky, pričom aj táto komunikácia je výrazne obmedzená, a to z dôvodu, že otec neovláda slovenský jazyk. Napriek vedomosti o prebiehajúcom konaní, otec neprejavil záujem, aby bol maloletý zverený do jeho osobnej starostlivosti. Vzhľadom na uvedené skutočnosti preto súd návrhu navrhovateľky vyhovel a maloletého zveril do jej osobnej starostlivosti. Zároveň súd určil, že osobnú starostlivosť o maloletého bude vykonávať v rovnakom rozsahu, v akom mu vykonávajú rodičia s právom zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok iba v bežných veciach.

21. Súd v zmysle § 45 ZR rozhodol aj o vyživovacej povinnosti rodičov k mal. R.ovi. Pri určovaní výšky výživného súd prihliadol na odôvodnené potreby mal. dieťaťa, ako aj na možnosti a schopnosti obidvoch rodičov. Nakoľko sa súdu nepodarilo zistiť aktuálne majetkové pomery rodičov maloletého, súd pri určení vyživovacej povinnosti otca k mal. dieťaťu primárne vychádzal z rozsudok Okresného súdu Námestovo č. k. 4P/56/2016-130 zo dňa 11.01.2018, v zmysle ktorého bol otec povinný prispievať na výživu maloletého sumou 150 eur mesačne. Súd mal z návrhu otca na úpravu styku s maloletým sp. zn. 7P/11/2019 preukázané, že otec riadne plní svoju vyživovaciu povinnosť. Uvedené vyplýva aj zo skutočnosti, že na otca nebola podaná exekúcia na zaplatenie zameškaného výživného, ani trestné oznámenie a otec nepodal na súd ani návrh na zníženie výživného. Vzhľadom na vek maloletého, jeho oprávnené potreby a zdravotný stav má súd za to, že výška výživného stanovená rozsudkom tunajšieho súdu vo výške 150 eur mesačne v prípade otca je dostačujúca. Pokiaľ ide o matku maloletého, tá je SZČO, živnosť vykonáva v oblasti výroby a predaja keramiky. Z vyjadrenia kolízneho opatrovníka vyplýva, že jej príjem by mal predstavovať sumu cca 700 eur, v ktorej sume bolo zahrnuté aj výživné poukazované od otca maloletého. Súd však prihliadal na skutočnosť, že matka má v súčasnosti pozastavenú živnosť z dôvodu jej pobytu na G. Y., a preto nie je v jej schopnostiach a možnostiach platiť v súčasnosti vyššie výživné ako 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované neplnoleté dieťa, ktorú sumu je povinný platiť každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Zároveň súd rozhodol, že výživné sú rodičia povinní poukazovať na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, a to vždy do každého 15. dňa príslušného mesiaca vopred.

22. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko neboli zistené také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali aplikáciu ust. § 55 CMP. Pokiaľ ide o náhradu trov konania, ktoré vznikli štátu v súvislosti s prekladom písomností zo slovenského jazyka do jazyka arabského, túto súd štátu nepriznal, nakoľko v zmysle § 155 ods. 2 CSP, štát znáša trovy konania spojené s tým, že strana koná v materinskom jazyku alebo v jazyku, ktorému rozumie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od dňa jeho doručenia na Okresný súd Námestovo.

Navrhovateľka a kolízny opatrovník sa po vyhlásení rozsudku vzdali práva podať proti nemu odvolanie.

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku (CSP) v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na exekúciu podľa zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok, v znení neskorších predpisov.